

ANTONIO HIL

**LETOMRTVIH
IGRAČAKA**

Prevela
Gordana Mihajlović

Laguna

Naslov originala

Toni Hill

EL VERANO DE LOS JUGUETES MUERTOS

Copyright © Toni Hill, Gumbao, 2011

Copyright © Random House Mondadori, S.A., 2011

Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoju projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Mojoj majci, za sve

juče

O davno više ne pomisljam na Iris i na leto kada je umrla. Izgleda da sam se potrudio da sve zaboravim, baš kao što sam se oslobođio noćnih mora i strahova iz detinjstva. I sad, kad poželim da je se setim, u glavi mi blesne jedino poslednji dan, kao da su te slike izbrisale sve što je prethodilo. Sklopim oči i u mislima se prenesem u onu staru kućerinu, u spavaonicu s pustim krevetima, koji iščekuju da dođe sledeća grupa dece. Šest mi je godina, u letnjem kampu sam i ne mogu da spavam zato što me je strah. Ne, lažem. Tog jutra sam se poneo hrabro: prekršio sam pravila i suočio se s mrakom samo da bih video Iris. Ali pronašao sam je utopljenu, kako pluta u bazenu, okružena svitom od mrtvih lutaka.

sreda

1

Isključio je časovnik čim je zazvonio. Osam sati ujutro. Mada je već satima bio budan, ruke i noge su mu najednom otežale i morao je da se napregne da ustane iz kreveta i ode pod tuš. Mlaz sveže vode odagnao je otupelost i odneo deo posledica vremenske razlike. Doputovao je juče, posle beskonačnog leta na liniji Buenos Ajres – Barselona, naknadno još produženog u aerodromskoj kancelariji za izgubljeni prtljag. Službenica, u nekom prošlom životu zacelo jedna od onih sadističkih britanskih guvernanti, potrošila je i poslednje doze njegovog strpljenja gledajući ga kao da je kofer biće koje samostalno odlučuje i stoga se opredelilo da zameni tog vlasnika za nekog drugog, manje odbojnog.

Obrisao se snažnim pokretima i zlovoljno primetio da mu znoj već rosi čelo: takvo je leto u Barseloni. Vlažno i lepljivo kao istopljen sladoled. S peškirom omotanim oko struka, pogledao se u ogledalu. Trebalo bi da se obrije. U pizdu materinu. Vratio se u sobu i uzeo da u polupraznom ormanu traži gaće koje će obući. Srećom, u zaturenom koferu bila je zimska odeća, pa je bez problema pronašao košulju s kratkim rukavima i pantalone. Seo je na krevet, bos. Uduhuo je duboko. Dugo putovanje je uzimalo danak; došao je u

iskušenje da se vrati u krevet, zažmuri i zaboravi na sastanak na kome je trebalo da se pojavi tačno u deset, mada je znao kako on nije sposoban da tako postupi. Ektor Salgado nikad nije propustio sastanak. „Pa taman da je i s dželatom“, pomislio je i razvukao usta u podrugljiv osmeh. Desnom rukom je na noćnom stočiću potražio mobilni telefon. Baterija samo što se nije ispraznila, a setio se da je punjač ostao u prokletom koferu. Juče je bio previše iscrpljen da i sa kim razgovara, mada se u dubini duše možda nadao da će se drugi setiti njega. Potražio je u imeniku Rutin broj i nekoliko sekundi zurio u ekran pa tek onda pritisnuo zeleno dugme. Uvek ju je zvao na mobilni, sigurno zato što se trudio da ignoriše da ona ima drugi, fiksni broj. Drugu kuću. Drugu voljenu osobu. Njen glas, pomalo promukao, znak da je tek ustala, šapnuo mu je u uho:

- Ektore...
- Jesam li te probudio?
- Ne... Pa, malo. – Iza nje je začuo prigušen smeh. – Ali ionako je trebalo da ustanem. Kad si stigao?
- Izvini. Došao sam juče po podne, ali one budale su mi izgubile prtljag i držale me pola dana na aerodromu. Mobilni će mi se svakog trenutka ugasiti. Samo sam želeo da vam javim da sam dobro doputovao.

Iznenada se osetio glupo. Kao malo dete koje previše priča.

- Kako si prošao na putu?
- Mirno – slagao je. – Kaži mi, da li Giljermo spava? Rut se nasmejala.
- Uvek kad se vratiš iz Buenos Ajresa promeni ti se naglasak. Giljermo nije kod kuće, zar ti nisam rekla? Otišao je na nekoliko dana na more, kod jednog druga – odgovorila je.
- Ali u ovo doba sigurno spava – odmah je dodala.

– Aha. – Stanka; u poslednje vreme u njihovim razgovorima prečesto je nešto zapinjalo. – Kako je?

– Dobro, ali kunem ti se, ako pubertet dugo potraje, poslaću ti ga natrag s plaćenom poštarinom. – Rut se smeškala. Sećao se njenog osmeha i onog iznenadnog sjaja u očima. Boja njenog glasa se promenila: – Ektore? Ima li nekih novosti u vezi s tvojim poslom?

– Treba da se vidim sa Savaljom u deset sati.

– Dobro, javi mi posle šta je bilo.

Opet stanka.

– Hoćeš da ručamo zajedno? – upitao je Ektor tišim glasom. Odgovorila je nešto kasnije nego što je trebalo.

– Žao mi je, već sam se dogovorila. – Na trenutak je pomislio da se baterija potpuno ispraznila, mada je glas naposletku produžio: – Ali čućemo se kasnije. Mogli bismo da popijemo kafu...

Dobro onda. Međutim, pre nego što je stigao to da kaže, telefon se pretvorio u komad mrtvog metala. Pogledao ga je s mržnjom. Zatim je spustio pogled na svoje gole noge. Poskočio je kao da mu je taj kratki razgovor dao potrebnu energiju, ustao i opet se uputio ka onom prekorno nepotpunjrenom ormanu punom praznih vešalica.

Ektor je živeo na poslednjem spratu jedne trospratnice. Nije bila ništa naročito, jedna od mnogih zgrada tipičnih za kvart Poblenou, u blizini stanice metroa i dva-tri bloka udaljena od one druge ramble* koje nema u turističkim vodičima.

* Rambla je jedna od glavnih ulica u Barseloni. Inače, reč *rambla* u Kataloniji i još nekim geografski bliskim oblastima Španije znači avenija ili široka ulica sdrvoredom. (Prim. prev.)

Jedino hvale vredno kod njegovog stana bili su kirija, koja nije porasla kad se taj kraj pokondirio i postao povlašćeno mesto u blizini plaže, i ravan krov, iz praktičnih potreba pretvoren u terasu – i to privatnu budući da je drugi sprat bio prazan a da je na prvom živila kućevlasnica, žena od gotovo sedamdeset godina, ni najmanje zainteresovana da se penje stepenicama tri sprata. On i Rut su preuredili stari ravan krov, jedan deo su pokrili i stavili nekoliko biljaka, sad na samrti, i sto sa stolicama gde su večerali u letnjim noćima. Gotovo da se nijednom nije popeo gore otkako je Rut otišla.

Vrata na prvom spratu otvorila su se baš kad je prolazio pored njih i Karmen, kućevlasnica, izašla je da mu se javi.

– Ektore. – Osmehivala se. Kao i uvek, pomislio je: ako dočeka starost, voleo bi da bude kao ta draga gospođa. Ili još bolje: da ima takvu ženu pored sebe. Stao je i poljubio je u obraz, pomalo nespretno. Izlivi nežnosti mu nikad nisu bili jača strana. – Juče sam čula buku gore, ali sam pomislila da si sigurno umoran. Hoćeš li kafu? Sad sam je skuvala.

– Već me mazite?

– Gluposti – odvratila je odlučno. – Muškarci prvo treba dobro da doručkuju pa tek onda da krenu od kuće. Dođi u kuhinju.

Ektor je poslušno krenuo za njom. Kuća je mirisala na sveže napravljenu kafu.

– Nedostajala mi je vaša kafa, Karmen.

Pogledala ga je nabranog čela, pružila mu poveću šolju i sipala nekoliko kapi mleka i kašičicu šećera.

– Dobro da doručkuju... i da se dobro obriju – dodala je značajno.

– Ne budite surovi prema meni, Karmen, samo što sam doputovao – zamolio je.

– A ti nemoj da izigravaš žrtvu. Kako si? – Pogledala ga je s naklonošću. – Kako ti je bilo u domovini? Ah da, slobodno popuši jednu, znam da želiš.

– Carmen, nema bolje žene na svetu od vas. – Izvadio je paklicu i zapalio cigaretu. – Nije mi jasno kako to da vas nije ulovio neki bogati dedica.

– Valjda zato što ne volim dedice! Kad sam napunila šezdeset i pet, obazrela sam se okolo i kazala sebi: Carmen, *ja n'hi ha prou*,* zatvori dućan. Gledaj filmove kod kuće... Kad smo već kod toga, gore su ti oni što si mi pozajmio. Sve sam ih odgledala – izjavila je ponosno.

Pred Ektorovom zbirkom filmova pozeleneo bi od zavisti gotovo svaki filmofil: od klasičnih holivudskih priča, koje je Carmen najviše volela, do najnovijih hitova. Svi su bili poređani na jednoj polici od zida do zida, naizgled bez reda; jedno od njegovih najvećih uživanja u noćima kad nije mogao da zaspi bilo je da nasumice uzme dva filma i izvali se na kauč da ih gleda.

– Divni su – nastavila je Carmen. Svi su znali da obožava Grejs Keli i da je, tako su joj govorili, u mladosti ličila na nju. – Ali ne pokušavaj da promeniš temu. Kako si?

Polako je ispustio dim i popio kafu do kraja. Pogled te žene i dalje je bio prodoran: njene plave oči mora da su nekada stvarno kosile muškarce kao snoplje. Carmen nije bila jedna od onih starica što uživaju u prebiranju po uspomenama, ali zahvaljujući Rut, Ektor je znao da su postojala najmanje dva muža, „jadničci, bilo ih je lako zaboraviti“, po rečima same Carmen, i jedan ljubavnik, „bitanga kakva se ne zaboravlja“. Ali naponsetku joj je taj poslednji obezbedio mirnu starost ostavivši joj tu trospratnu zgradu, gde bi još

* Katalonski: Dosta. (Prim. prev.)

bolje živila da jedan stan nije čuvala za sina, koji je otišao odatle pre mnogo godina i nikad se nije vratio.

Ektor je dosuo sebi još malo kafe a zatim odgovorio:

– Karmen, vas ne mogu da obmanujem. – Pokušao je da se nasmeši, ali umorno lice i tužne oči osujetili su njegov napor. – Sve je sranje, da prostite. Još odavno sve poprilično liči na sranje.

Dosije 1231-R.

E. Salgado.

U postupku.

Tri kratka retka ispisana crnim flomasterom na žutom stikeru zalepljenom na fascikli takođe žute boje. Da ih ne bi gledao, viši policijski komesar Savalj otvorio je fasciklu i osmotrio šta ima unutra. Kao da nije znao i bez gledanja. Izjave. Zapisnik. Lekarski izveštaji. Brutalnost policije. Fotografije povreda onog kućkinog sina. Fotografije sirote male Nigerijke. Fotografije stana u Ravalu gde su držali buljuk devojaka. Čak i nekoliko isečaka iz novina, od kojih su u nekima – malobrojnim, bogu hvala – novinari dosta zlonamerno izneli svoje jedinstveno viđenje događaja, naglašavajući pojmove kao nepravda, rasizam i zloupotreba vlasti. Zatvorio je fasciklu jednim pokretom ruke i pogledao koliko je sati na stonom časovniku u kancelariji. Devet i deset. Još pedeset minuta. Povukao je stolicu unazad da protegne noge kad je neko zakucao na vrata i otvorio ih gotovo istovremeno.

– Da li je stigao? – zanimalo ga je.

Žena koja je ušla u kancelariju odmahnula je glavom ne pitajući ga na koga misli i veoma sporo položila obe ruke

na naslon stolice ispred stola. Pogledala ga je u oči i upitala bez okolišanja:

– Šta ćeš da mu kažeš? – Pitanje je zazvučalo kao optužba, rafalna paljba u pet reči.

Savalj je gotovo neprimetno slegao ramenima.

– Onako kako jeste. Šta hoćeš da mu kažem?

– Aha. Ma super.

– Martina... – Pokušao je da zvuči grubo, ali ju je previše cenio da bi se zaista naljutio na nju. Spustio je glas. – Jebiga, vezane su mi ruke.

Nije ustuknula. Malo je izmakla stolicu, sela i opet je privukla k stolu.

– Šta vam još treba? Taj lik je izašao iz bolnice. Kod kuće je, baraba, opet se bavi svojim poslom...

– Ne zajebavaj me, Martina! – Znoj mu je oblio čelo i samokontrola mu je najzad popustila. Kad je ustao tog jutra, obećao je sebi da će se potruditi da do toga ne dode. Ali to je ljudski. Otvorio je žutu fasciklu i izvukao fotografije; redao ih je na stolu kao da pokazuje karte koje najavljuju poker kečeva. – Prelom vilice. Dva slomljena rebra. Uboji na glavi i trbuhu. Modro, izubijano lice. I sve zato što je Ektor izgubio živce i nacrtao se u kući tog gumnara. Još je i imao sreće, nije bilo unutrašnjih povreda. A premlatio ga je na mrtvo ime.

Sve je to ona znala. Znala je i da bi izgovorila u dlaku iste reči da sedi u stolici preko puta. No ako je postojala osobina koja je nedvosmisleno određivala mlađu inspektorku Martini Andreu, to je bila nepokolebljiva odanost prema svojima: svojoj porodici, saradnicima na radnom mestu, prijateljima. Za nju je svet bio podeljen na dve jasno razdvojene strane, na njene i ostale, a Ektor Salgado je nesumnjivo pripadao prvoj grupi. I stoga je glasno i hotimično prezrivo, glasom koji je

njenog šefa razdraživao više nego pogled na te fotografije, prešla u protivnapad:

– A što ne izvadiš one druge? Devojčine. Što ne pogledamo šta je taj prokleti crni veštac učinio jadnoj maleckoj?

Savalj je uzdahnuo.

– Pazi s tim crn. – Na Martininom licu se ukazalo nestavljenje. – Samo nam je još to falilo. A stanje te devojke nije opravdanje za napad. Ti to znaš, ja znam, Ektor zna. A što je najgore, zna i advokat tog kretena. – Spustio je glas; godina-ma je radio s Martinom Andreu i imao je poverenja u nju više nego u ijednog drugog podređenog. – Prekuće je bio ovde.

Martina je izvila obrvu.

– Jeste, advokat tog... kako se ono beše zove. Veoma sam mu jasno izneo kako stoje stvari: ili će da povuče prijavu protiv Salgada ili će njegovom klijentu policajac biti za petama i kad podće da piša.

– I? – upitala je, gledajući šefa s novim poštovanjem.

– Rekao je kako mora da se posavetuje s njim. Pritisnuo sam ga koliko god sam mogao. *Off the record.** Dogovorili smo se da me pozove danas, pre deset.

– A ako pristane? Šta si mu obećao zauzvrat?

Savalj nije imao vremena da odgovori. Telefon na njegovom stolu zazvonio je kao alarm. Mahnuo je rukom mlađoj inspektorki da čuti i podigao slušalicu.

– Da? – Na trenutak se na komesarovom licu još ogledalo iščekivanje, ali se odmah zatim njegov izraz preobrazio u običnu zlovolju. – Ne. Ne! Sad sam zauzet. Pozvaću je kasnije.

– Nije odložio, nego gotovo ispustio iz ruke slušalicu i dodao, obraćajući se mlađoj inspektorki: – Žuana Vidal.

Polako i ljutito je frknula.

* Engl.: nezvanično. (Prim. prev.)

– Opet?

Komesar je slegao ramenima.

– U njenom slučaju nema ničeg novog, je li?

– Ničeg. Jesi li video izveštaj? Jasno kao dan. Dečko je bio pogubljen i pao je s prozora. Loša sreća i ništa drugo.

Savalj je klimnuo glavom.

– Uzgred, izveštaj je dobar. Veoma iscrpan. Napisala ga je ona nova?

– Da. Naterala sam je da ga ponovo napiše, ali na kraju je dobro ispalio. – Martina se osmehnula. – Devojka je izgleda pametna.

Ako je dolazila od Martine Andreu, svaku pohvalu je trebalo ozbiljno shvatiti.

– Biografija joj je besprekorna – rekao je komesar. – Prva u klasi, najlaskavije preporuke prepostavljenih, kursevi u inostranstvu... Čak je i Roka, koji nema milosti prema novajlijama, napisao pohvalan izveštaj. Ako me pamćenje ne vara, pominje prirodan talenat za istragu.

Taman kad je Martina htela da doda jedan od svojih zajedljivih feminističkih komentara o talentu i prosečnom koeficijentu inteligencije muškaraca i žena u policiji, telefon je ponovo zazvonio.

U tom momentu, u maloj čajnoj kuhinji u policijskoj stanicici, Leire Kastro, mlada istraživačica, koristila je taj prirođeni talenat da zadovolji jednu od svojih najizraženijih osobina: radoznalost. Pozvala je na kafu agenta koji joj se već nedeljama smeškao diskretno ali ljubazno. Izgleda da je lik na svom mestu, kazala je sebi, osećajući se pomalo krivom što ga ohrabruje. Međutim, otkad je došla u glavnu stanicu katalonske policije na Španskom trgu, enigma Ektor Salgado izazivala je

kod Leire žeđ za znanjem, a danas, kad je svakog časa trebalo da ga ugleda na vratima, nije više mogla da izdrži.

I tako je, posle kratkog uvodnog časkanja, sa šoljom crne kafe u rukama, suzbijajući želju da zapali cigaretu i razvlačeći usta u svoj najlepši osmeh, Leire prešla na stvar. Nije mogla da provede pola sata tračareći u kuhinji.

– Kakav je? Mislim, inspektor Salgado.

– Ne poznaješ ga? Ah, jasno, ti si došla upravo kad je on otišao na odmor.

Potvrdila je.

– Ne znam šta da ti kažem – produžio je. – Normalan tip ili je tako izgledao. – Osmehnuo se. – S Argentincima se nikad ne zna.

Leire je prikrila razočaranje najbolje što je mogla. Mrzela je neodređene odgovore i taj lik s ljubaznim osmehom istog je časa automatski izgubio nekoliko poena. On je to sigurno primetio, pošto se potrudio da objasni podrobnije.

– Dva-tri dana pre nego što se sve dogodilo, rekao bih ti da je miran čovek. Nikad nije povisio ton. Efikasan. Tvr-doglav ali strpljiv. Eto, dobar policajac... Savestan, uporan kao lovački pas. Ali iznebuha, kvrc, mozak mu se pomuti i pretvori se u divlju zver. Svi smo zinuli kad smo čuli, pravo da ti kažem. Novine već dovoljno loše pišu o nama, samo je još nedostajalo da jedan inspektor tako izgubi nerve.

Tu je možda u pravu, pomislila je Leire. Iskoristila je pauzu koju je napravio i opet upitala:

– Šta se dogodilo? Pročitala sam nešto u novinama, ali...

– Dogodilo se to da je odlepio. Ni manje ni više. – Mla-dić kao da je o tome imao čvrsto mišljenje, nepokolebljivo. – Niko to ne kaže naglas zato što je inspektor i sve to, a i komesar ga veoma ceni, ali je istina. Ubio je od batina tog tipa. Priča se da je podneo molbu za otkaz, ali da ju je

komesar pocepao nadvoje. Međutim, poslao ga je na odmor od mesec dana dok se duhovi ne smire. A znaj da štampa nije baš udarila u velika zvona o tom slučaju. Moglo je biti i mnogo gore.

Leire je opet srknula kafu. Imala je čudan ukus. Umirala je od želje za cigaretom, ali donela je odluku da prvu popuši tek posle ručka, a dotad je trebalo da proteknu najmanje četiri sata. Udahnula je duboko, nadajući se da će je želja za nikotinom proći kad joj pluća budu puna vazduha. Trik je upalio polovično. Kolega je bacio plastičnu čašu u kantu za reciklažu.

– Ako bude trebalo, poreći ću sve što sam ti rekao – kazao je, osmehujući se. – Znaš ono: svi za jednog i jedan za sve, kao musketari. Ali neke stvari nisu u redu. Sad moram da idem: dužnost me zove.

– Naravno – složila se rasejano. – Doviđenja.

Ostala je još malo u čajnoj kuhinji, prisećajući se šta je pročitala o slučaju inspektora Salgada. U martu, pre samo četiri meseca, Ektor Salgado je predvodio operaciju protiv trgovine ženama. Njegov tim je najmanje godinu dana bio za petama mafijašima koji su dovodili mlade devojke iz Afrike, prvenstveno iz Nigerije, za nekoliko javnih kuća u Valjesu i Garafu. Što mlađe to bolje, naravno. Devojke sa Istoka i iz Južne Amerike izašle su iz mode: bile su previše pametne i previše zahtevne. Mušterije su tražile crne i uplašene curice s kojima će moći da zadovolje svoje najniže nagone, a trgovcima je bilo lakše da kontrolišu nepismene, izgubljene devojčice, izvučene iz najbednijeg siromaštva uz neodređeno obećanje o budućnosti koja ne može biti lošija od sadašnjice. Ali bila je. Ponekad se Leire pitala kako mogu biti do te mere slepe. Da nisu slučajno videle neku svoju prethodnicu da se vratila kao bogata žena, kadra da izvuče porodicu

iz siromaštva? Ne; bio je to beg u ono što ih čeka napred, očajnički put na koji su mnoge od njih primorali roditelji i muževi a da one nisu imale drugog izbora. Putovanje, zasigurno prožeto mešavinom nade i nepoverenja, završavalo se u ogavnom sobičku gde su devojke shvatale da je nada nešto što one ne mogu sebi da dozvole. Više nije bila posredi želja za boljim životom, nego preživljavanje. A svinje koje su ih iskorišćavale, mreža kriminalaca i bivših prostitutki što su se uzdigle u hijerarhiji, koristile su sva dostupna sredstva da one shvate zašto su tu i koje su njihove nove i odvratne obaveze.

Osetila je vibriranje u džepu pantalona i izvukla privatni mobilni telefon. Crveno svetlo je treptalo javljajući da je stigla poruka. Kad je videla ko ju je poslao, preko lica joj je preleteo osmeh. Havijer. Metar i osamdeset, tamne oči, taman onoliko malja koliko treba na preplanulom torzu i puma istetovirana po dijagonali tačno ispod trbušnih mišića. I povrh svega, simpatičan, pomislila je Leire dok je otvarala majušni beli koverat. „Hej, sad sam se probudio a ti si već otišla. Zašto uvek nestaješ bez reči? Da se opet vidimo večeras i da mi sutra spremiš doručak? Ne dostaješ mi. Čao.“

Leire je nekoliko časaka gledala mobilni. Eh, taj Havijer. Momak je božanstven, nema sumnje, mada mu pravopis baš i ne ide od ruke. A nije ni veliki ranoranilac, pomislila je gledajući na sat. Osim toga, nešto u toj poruci upalilo je u njoj dobro poznati alarm upozorenja koji je naučila da sluša, svetlucavi blic što se palio pred onim primercima muškog roda koji, nakon dve-tri noći dobrog seksa, počnu da traže objašnjenja i nagoveštavaju da vole stvari kao kad im se kola-kao* donese u krevet. Srećom, nije ih bilo mnogo.

* Visokoenergetsko čokoladno piće, s vitaminima i mineralima, poreklom iz Španije. (Prim. prev.)

Većina je prihvatala njenu igru bez problema, zdravu polnu razmenu lišenu komplikacija i pitanja, koju je otvoreno predlagala. Ali uvek bi se našao neko, kao Havijer, ko to nije sasvim shvatao. Šteta, kazala je sebi Leire žurno kucajući odgovor na poruku, što baš on pripada toj malobrojnoj grupi muškaraca: „Večeras ne mogu. Zvaću te. Da te podsetim, ne se piše zajedno sa dostajati. Čao!“ Ponovo je pročitala poruku i u izlivu sažaljenja izbrisala drugi deo pre nego što ju je poslala. To je nepotrebno surovo, ukorila je sebe. Majušni koverat je poleteo kroz prostor a ona je poželeta da Havijer ume da čita između redova, ali je za svaki slučaj podesila zvuk telefona na „nečujno“ pa tek onda popila kafu do kraja. Od poslednjeg, poluhladnog gutljaja, prevrnuo joj se želudac. Nekoliko graški znoja orosilo joj je čelo. Udahnula je duboko, po drugi put, razmišljajući kako više ne može da odlaže. Za te jutarnje mučnine sigurno postoji objašnjenje. „Još danas ćeš svratiti do apoteke“, naredila je strogo sebi mada je u suštini savršeno dobro znala da nije potrebno. Da je odgovor na njena pitanja bogovski proveden vikend pre mesec dana.

Polako se oporavlјala; nekoliko minuta kasnije imala je dovoljno snage da se vrati za svoj sto. Sela je ispred kompjutera, spremna da se koncentriše na posao, upravo kad su se zatvorila vrata kancelarije komesara Savalja.

Treći čovek u kancelariji možda je htio da zarađuje za život kao advokat, ali ako ga je trebalo procenjivati po tečnosti govora i sposobnosti izražavanja, pred njim nije bila naročito svetla budućnost. U njegovu korist je trebalo reći da se nije nalazio u prijatnom položaju i da mu ni komesar ni Ektor Salgado nisu preterano olakšavali situaciju.

Četvrti put za deset minuta Damijan Fernandes je obrišao znoj istom izgužvanom papirnom maramicom pa onda odgovorio na pitanje.

– Već sam vam rekao. Video sam doktora Omara preksinoć, oko devet sati.

– I jeste li mu preneli moj predlog?

Ektor nije znao o kakvom predlogu govori Savalj, ali je mogao da zamisli. S uvažavanjem je pogledao šefa, mada je u dubinama njegovih očiju i dalje plamteo bes. Svaki dogovor u korist onog kretena, čak i ako će to spasti inspektorovu glavu, probadao mu je želudac.

Fernandes je klimnuo glavom. Olabavio je čvor na kravati kao da se guši.

– Od reči do reči. – Nakašljao se. – Rekao sam mu... rekao sam mu da nema razloga da prihvati. Da ionako imate malo dokaza protiv njega. – Verovatno je primetio jarost na komesarovom licu jer se odmah ispravio: – To je istina. Devojka je mrtva i više ga ništa ne povezuje s trgovinom ženama... Ne biste mogli da ga optužite čak ni za nesavesno pružanje lekarske pomoći pošto nije lekar. Kad biste ga zatvorili zbog toga, morali biste da zatvorite sve gatare, vidare i lažne svece... Ne biste imali dovoljno mesta u zatvorima. Ipak – brže-bolje je dodao – istakao sam da policija može da bude veoma uporna, a pošto se oporavio od napada – izgovarajući tu reč, brzim i nervoznim pogledom okrznuo je inspektora Salgada, ali ovaj nije ni trepnuo – možda bi bilo najbolje da zaboravi sve to...

Komesar je duboko udahnuo.

– I da li ste ga ubedili?

– Pomislio sam da jesam... Pa – ispravio se – zapravo je kazao samo da će razmisliti. I da će me pozvati sutradan da mi saopšti odgovor.

– Ali nije.

– Ne. Juče sam mu nekoliko puta telefonirao u ordinaciju, ali niko nije dizao slušalicu. To me nije začudilo. Doktor se obično ne javlja na telefon dok radi.

– Pa ste odlučili da rano jutros odete do njega?

– Da. Imao sam sastanak s vama i... – zastao je – ovih dana nemam mnogo posla.

„Nećeš ga imati ni ubuduće“, pomislili su u isti mah Savalj i Salgado, ali nisu ništa rekli.

– I otišli ste. Oko devet sati.

Fernandes je klimnuo glavom. Progutao je pljuvačku. „Bledilo“ je bila previše pesnička reč da se opiše boja njezgovog lica.

– Imate li malo vode?

Komesar je uzdahnuo.

– Ovde unutra, ne. Već završavamo. Nastavite, gospodine Fernandese, molim vas.

– Još nije bilo devet. Autobus je stigao odmah i...

– Pređite na stvar, molim vas!

– Da. Da. Hteo sam da vam kažem kako sam otišao tamo iako je bilo malo prerano i kad sam hteo da zazvonim, video sam da su vrata odškrinuta. – Zastao je. – Pomislio sam da treba da uđem, da mu se, na kraju krajeva, možda nešto dogodilo. – Opet je progutao pljuvačku; papirna maramica mu se raspala u rukama kad je pokušao da se ponovo obriše njome. – Mirisalo je... mirisalo je čudno. Na nešto trulo. Pozvao sam ga po imenu dok sam išao prema njegovoj radnoj sobi, na kraju hodnika... I ta vrata su bila odškrinuta i... povukao sam ih. Gospode bože!

Ostatak je bio ispričao na početku, izobličenog lica, pre nego što je stigao Ektor. Svinjska glava na stolu. Krv posvuda. I ni traga od doktora.